

Inspiratiedag 26 oktober 2023:
Kunst als inspiratie voor (cultuur)onderwijs

LEREN VAN OF OVER KUNST?

Visual Thinking Strategies,
Visible Thinking en Art Based
Learning in een notendop

CULT
LAB

ROBIN BRUGMAN

Pabo / Theater

Paramaribo

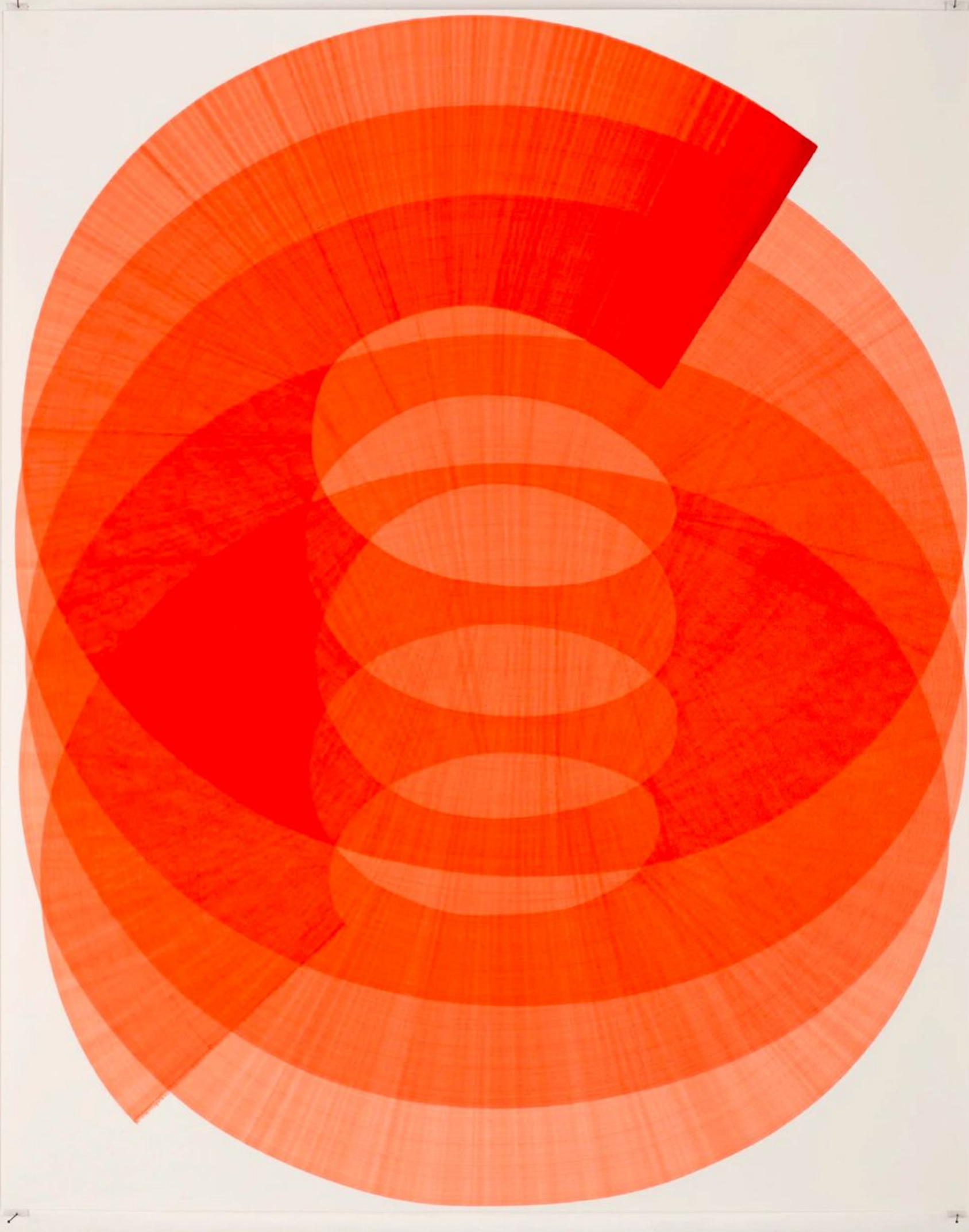
Xpect Primair

Kunstloc Brabant

Cultlab

OPZETSTAPEL

Check-in

01/ Visual Thinking
Strategies

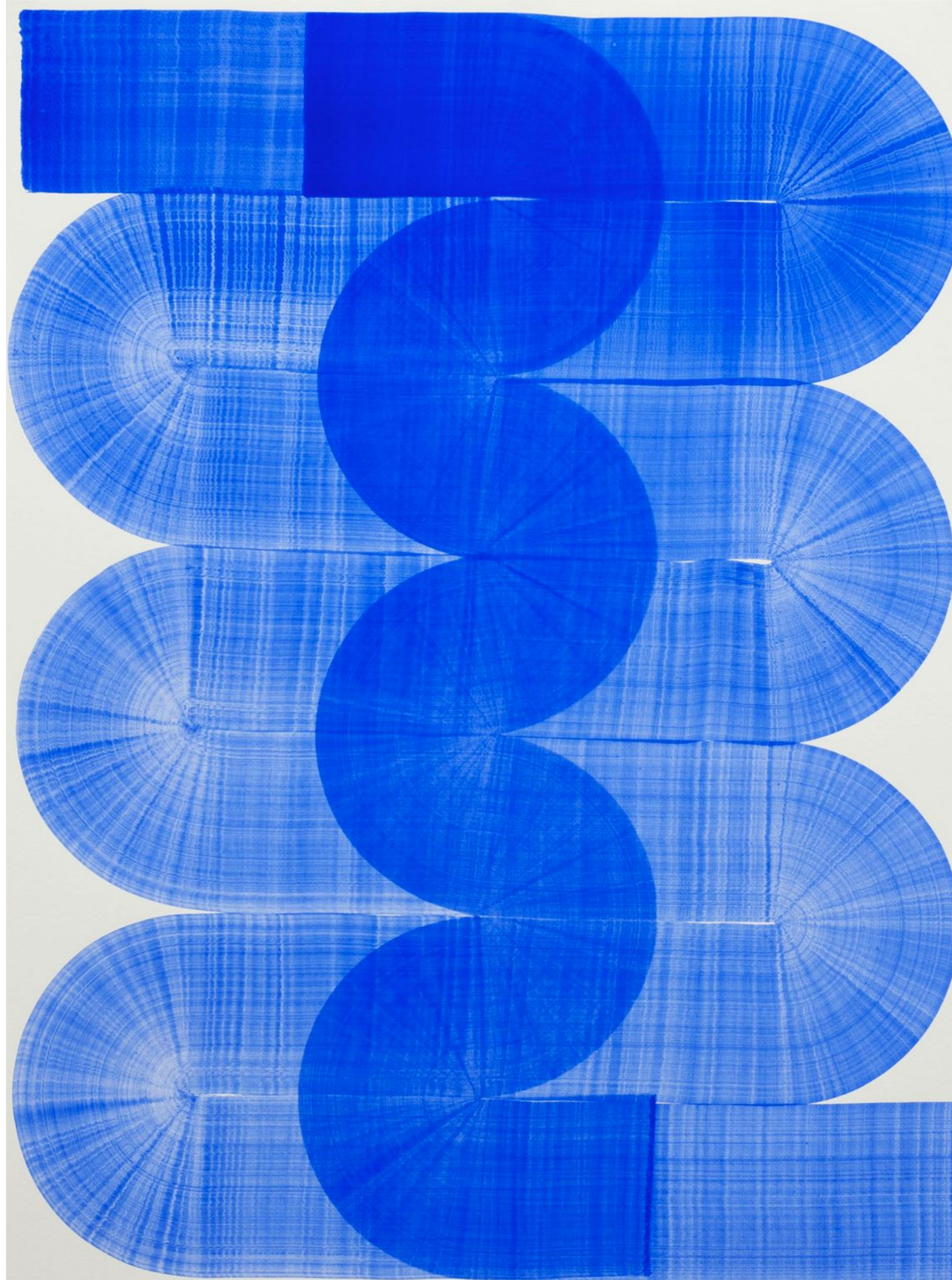
02/ Visible Thinking

03 / Art Based Learning

04/ Duiden van
overeenkomsten en
verschillen

Check-out

- Je **maakt** kort **kennis** met drie vormen van het kijken naar kunst: Visual Thinking Strategies, Visible thinking en Art Based Learning
- Je geeft - samen met de anderen - duiding aan de **overeenkomsten** en **verschillen** tussen de drie vormen van kijken naar kunst.
- Je hebt inzicht in een aantal **tools** en **mogelijkheden** om je verder te **verdiepen** in de verschillende vormen van kijken naar kunst.

DOEFEN

KIJKEN NAAR KUNST

Als je aan het kijken naar kunst denkt,
welke woord komt er dan in je op?

CHIEFY-N

KIJKEN NAAR KUNST

Als je aan het kijken naar kunst denkt, welke woord komt er dan in je op?

- Loop rond en ga bij een woord staan waar je meer uitleg over wilt.

CHALLENGE

KIJKEN NAAR KUNST

Als je aan het kijken naar kunst denkt, welke woord komt er dan in je op?

- Loop rond en ga bij een woord staan waar je op wilt reageren.

CHALLENGE

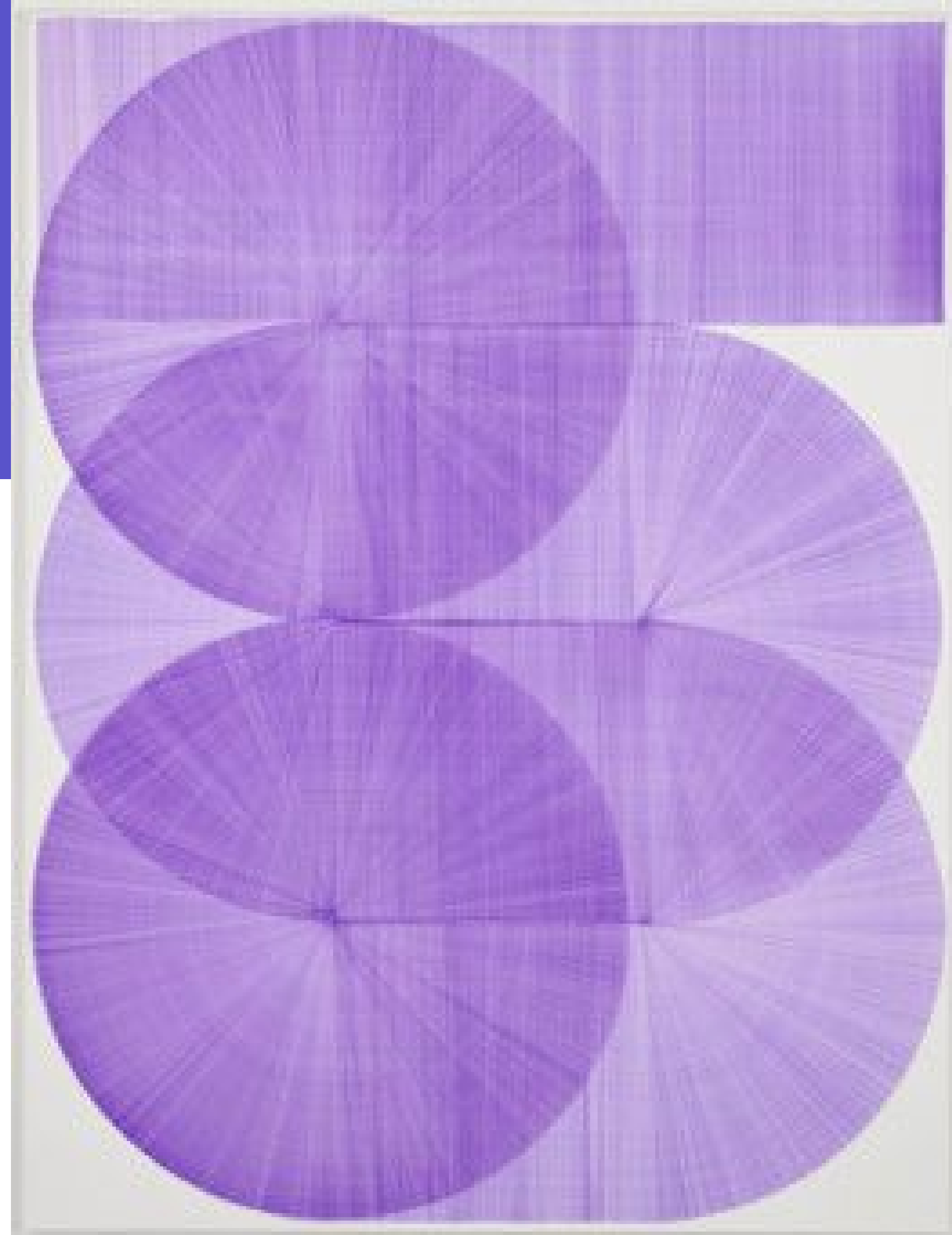

copyright (c) 1999 Daniel J. Simons. All rights reserved.

VISUAL THINKING STRATEGIES

Gebaseerd op drie zorgvuldig opgezette open vragen die enkel op dezelfde manier gesteld dienen te worden:

- 1e vraag: wat gebeurt er op deze afbeelding?
- 2e vraag: waaraan zie je dat?
- 3e vraag: wat kunnen we nog meer ontdekken?

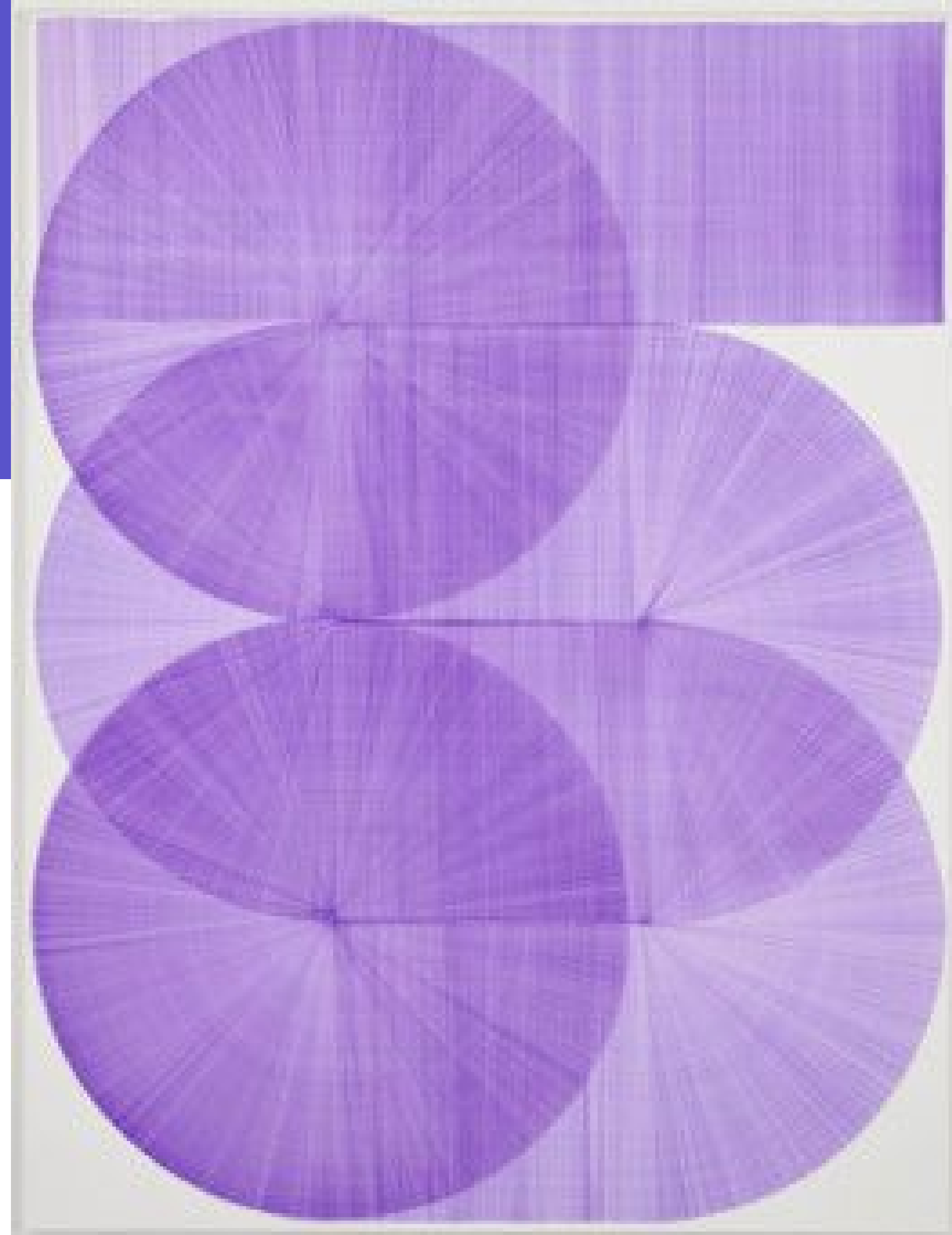

Jeremy Geddes: The Street (2010)

1. Wat gebeurt er op deze afbeelding?
2. Waaraan zie je dat?
3. Wat kunnen we nog meer ontdekken?

VISUAL THINKING STRATEGIES

- Wetenschappelijk onderbouwde methode om mensen beter te leren observeren door naar kunstwerken te kijken. Het gaat bij deze methode er niet om, te komen tot kunsthistorische kennis of wat de kunstenaar heeft bedoeld, maar om beter te leren waarnemen en onderbouwen.
- Open, zonder oordeel kijken, onderzoeken, luisteren naar en voortbouwen op elkaar.
- Bij VTS stel je steeds dezelfde drie open vragen in een vaste volgorde.
- Als gespreksleider herhaal je in eigen woorden wat iemand heeft ingebracht. Doordat je parafraseert in correcte zinnen, met inbreng van nieuwe woorden, help je de ander om uit te drukken wat zij waarnemen. Ook kun je de inbreng van verschillende deelnemers aan elkaar linken.
- Belangrijk is om steeds door te vragen waaraan zij iets zien.

VISUAL THINKING STRATEGIES

Meer VTS?

VTS Nederland
Visual Thinking Strategies (VTS) is een beproefde leer methode, gefundeerd in wetenschappelijk onderzoek. De aanpak leert mensen open en zonder...

 VTS Nederland

www.vtsnederland.org

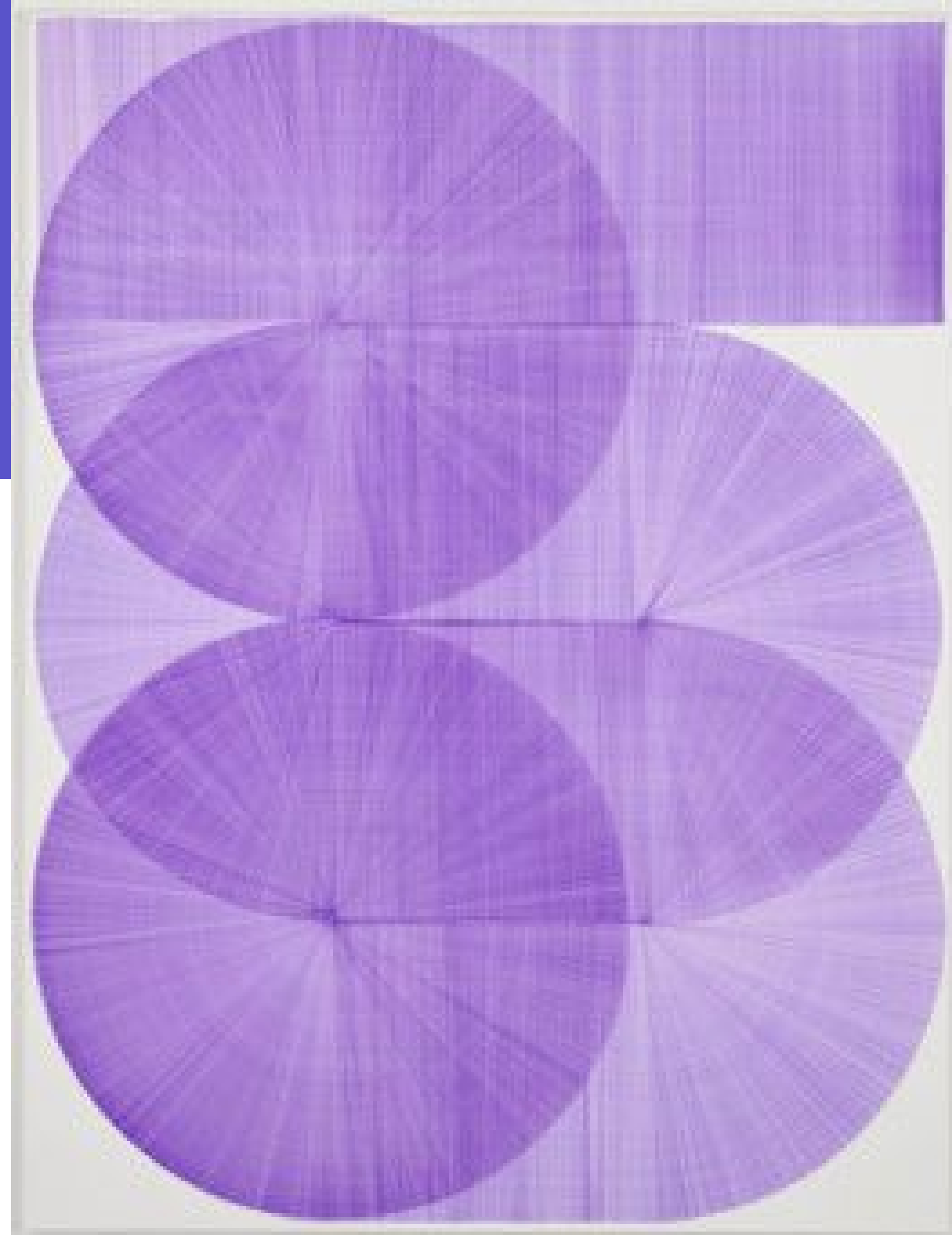
Kennismaken met Visual Thinking Strategies
Visual Thinking Strategies (VTS) is een leer methode die bestaat uit geleide groepsgesprekken over kunst...

 Kunstloc Brabant

<https://www.kunstlocbrabant.nl/agenda/kennismaken-met-visual-thinking-strategies-training-door-linda-moes-43347>

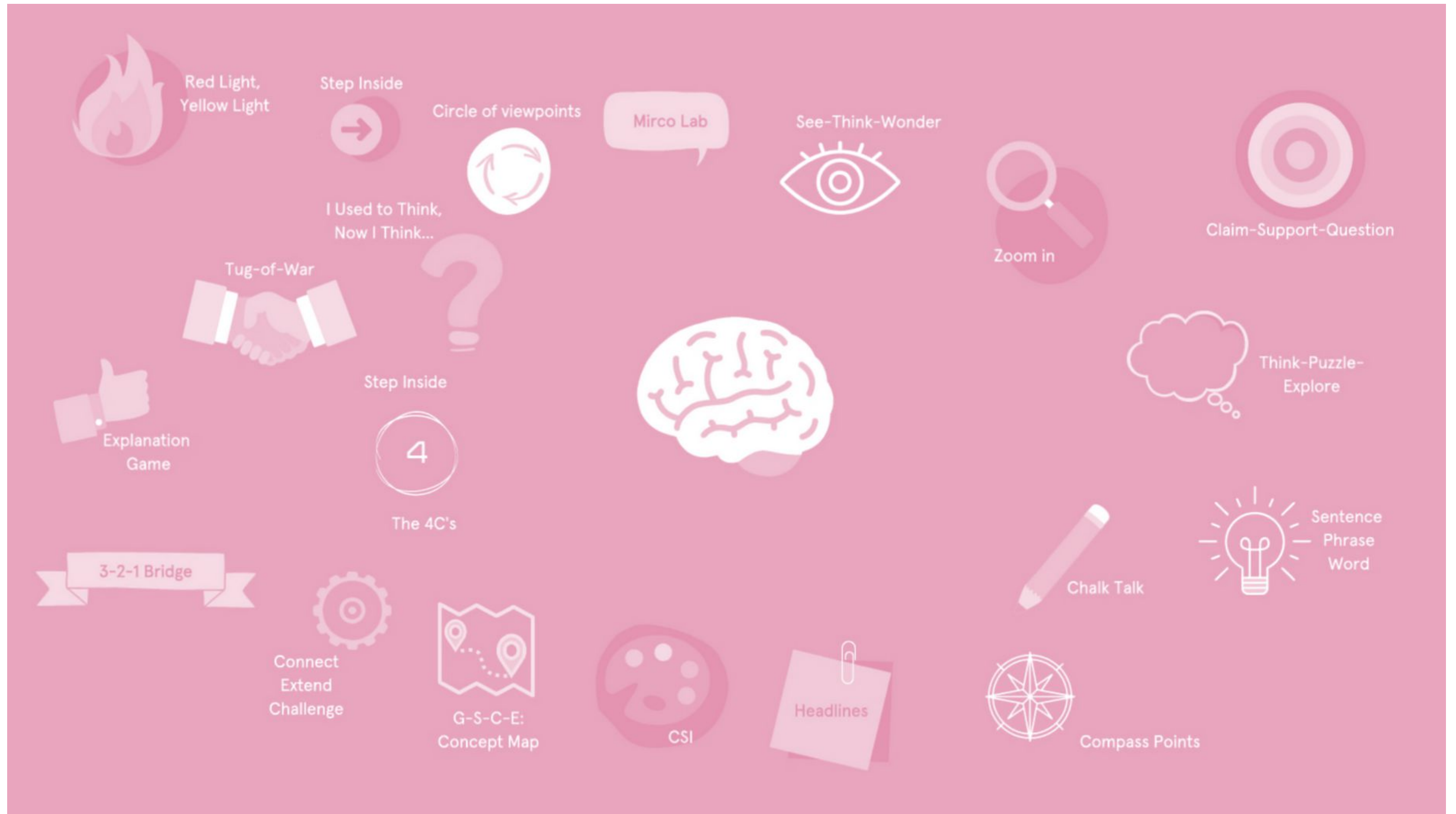

<https://www.youtube.com/watch?v=VVyJC8ggQcY&t=17s>

VISIBLE THINKING

Uitgebreide reeks van meer dan twintig flexibel in te zetten werkvormen:
Thinking Routines.

ROUTINE: SEE-THINK-WONDER

STAP 1

- * Kijk eerst zelf 30 seconden naar het kunstwerk.
- * Wat zie je?

STAP 2

- * Wat denk je daar over?

STAP 3

- * Welke vraag wil je hierover stellen?

ROUTINE: STEP INSIDE

STAP 1

- * Kies iemand op een schilderij of beeldhouwwerk en stel je voor dat je deze figuur bent.

STAP 2

- * Wat kan deze figuur waarnemen vanaf zijn plekje op het schilderij (zien, horen, voelen, ruiken)?

STAP 3

- * Wat weet deze figuur?

STAP 4

- * Waar houdt deze figuur van, wat vindt hij of zij belangrijk?

ROUTINE: BEGIN-MIDDLE-END

STAP 1

- * Als dit kunstwerk het begin van een verhaal is, wat zou er hierna kunnen gebeuren?

STAP 2

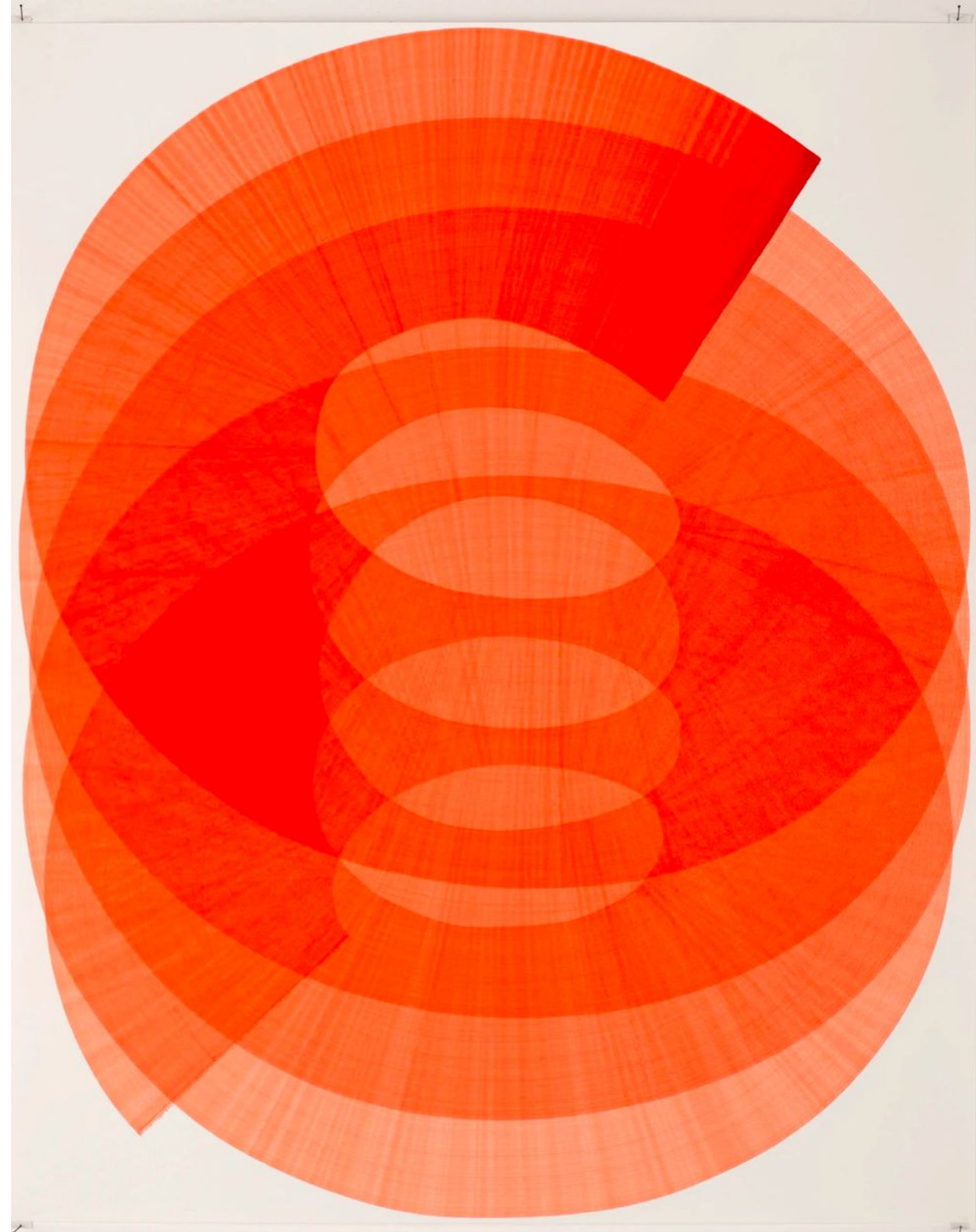
- * Als dit kunstwerk het midden van een verhaal is, wat zou er dan misschien hiervoor gebeurd kunnen zijn? Wat zou er nu gaan gebeuren denk je?

STAP 3

- * Als dit kunstwerk het einde van een verhaal is, wat zou het verhaal kunnen zijn?

VISIBLE THINKING

- Visible Thinking is gebaseerd op zes sleutelprincipes:
 - Leren is een consequentie van denken
 - Doordenken moet effectief ingezet worden en is meer dan alleen een vaardigheid
 - Het ontwikkelen van denken is een sociale gelegenheid
 - Het bevorderen van denken vereist dat het denken zichtbaar wordt gemaakt
 - De cultuur in het klaslokaal zet de toon voor het leren en vormt het geleerde
 - Scholen moeten denkculturen zijn voor de leerkracht
- Visible Thinking is een op onderzoek gebaseerde benadering voor het aanleren van denkvaardigheden, ontwikkeld aan Harvard University.
- De taal die de gespreksleider gebruikt is van belang voor het verloop van het gesprek. De gespreksleider luistert, legt verbanden, vat samen en vraagt door. De vragen van de gespreksleider zijn erop gericht om de ander heel nauwkeurig te laten waarnemen wat ze zien en dit te formuleren en te onderbouwen.
- Deze routines zijn geschikt voor elk niveau en elke leeftijd. Iedereen kan deelnemen.

VISIBLE THINKING

Meer Visible Thinking?

<https://pz.harvard.edu/thinking-routines>

<https://vimeo.com/108000553>

VerderKijken DoorDenken

Lespakket om kunstwerken in Brabantse musea en openbare ruimte te verkennen met visible thinking.

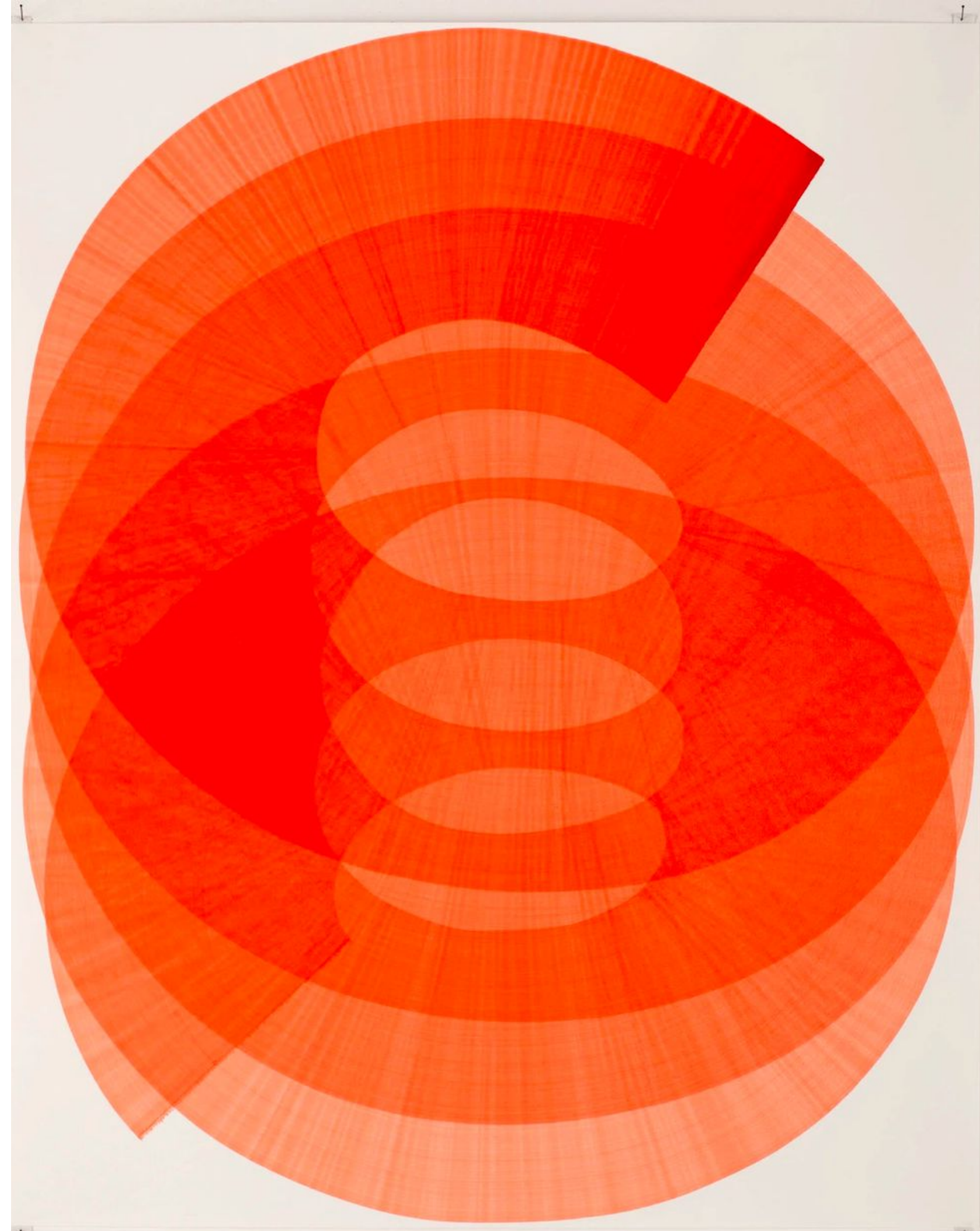
<https://www.kunstlofbrabant.nl/kennis-inspiratie/verderkijken-doordenken-11252>

Visible Thinking in the Museum Online (VTMO)

'Visible Thinking in the Museum Online' is an 8 module course with a combination of self-directed

<https://thinkingmuseum.com/vtmo/>

Visual Thinking Strategies

Gebaseerd op vier stappen
die je in dialoog met een
kunstwerk brengen:

1. Het stellen van een
relevante vraag

De vraag weer loslaten

2. De ontmoeting met een
sprekend object

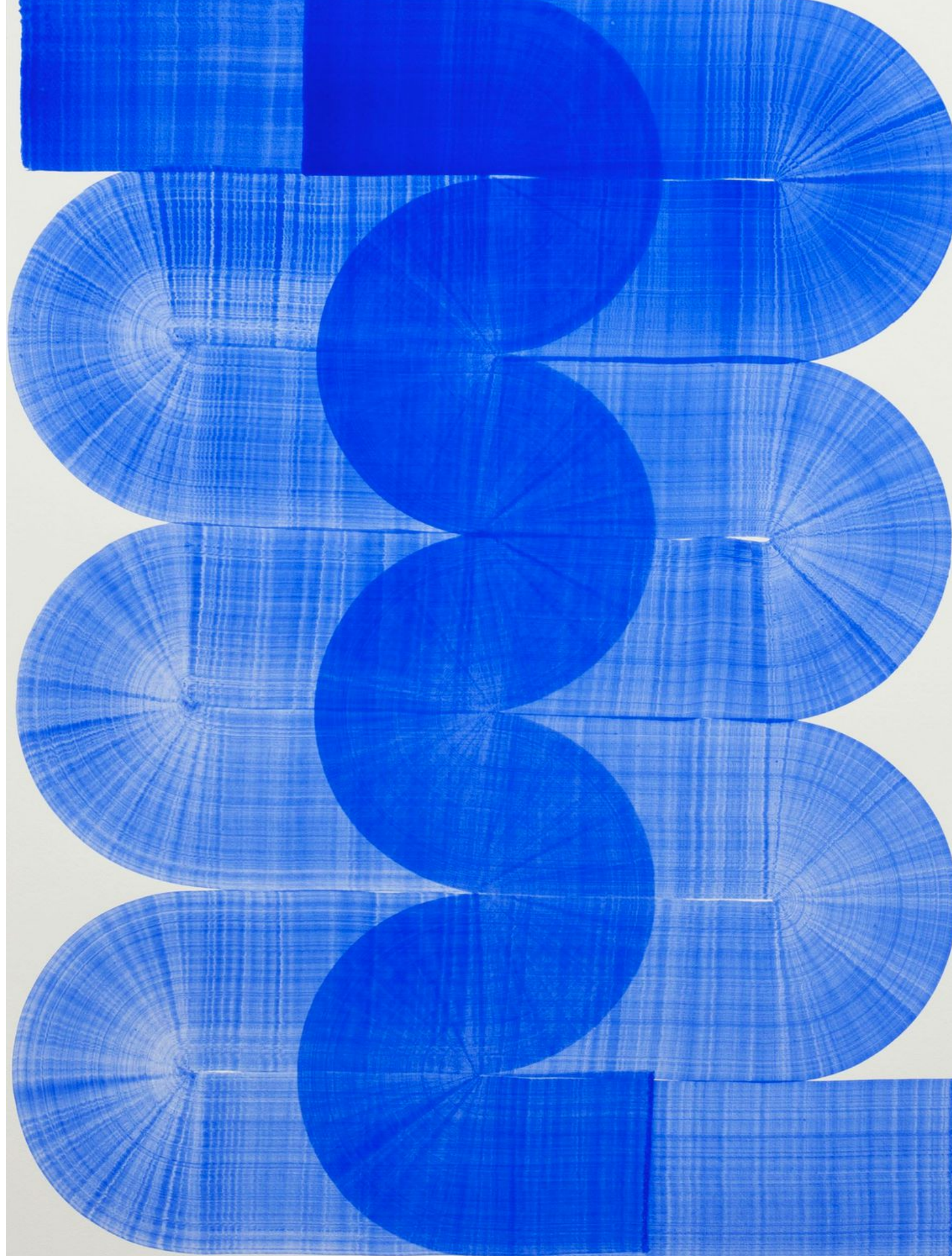
Het object weer loslaten

3. Het betreden van een
mogelijke wereld

De mogelijke wereld weer verlaten

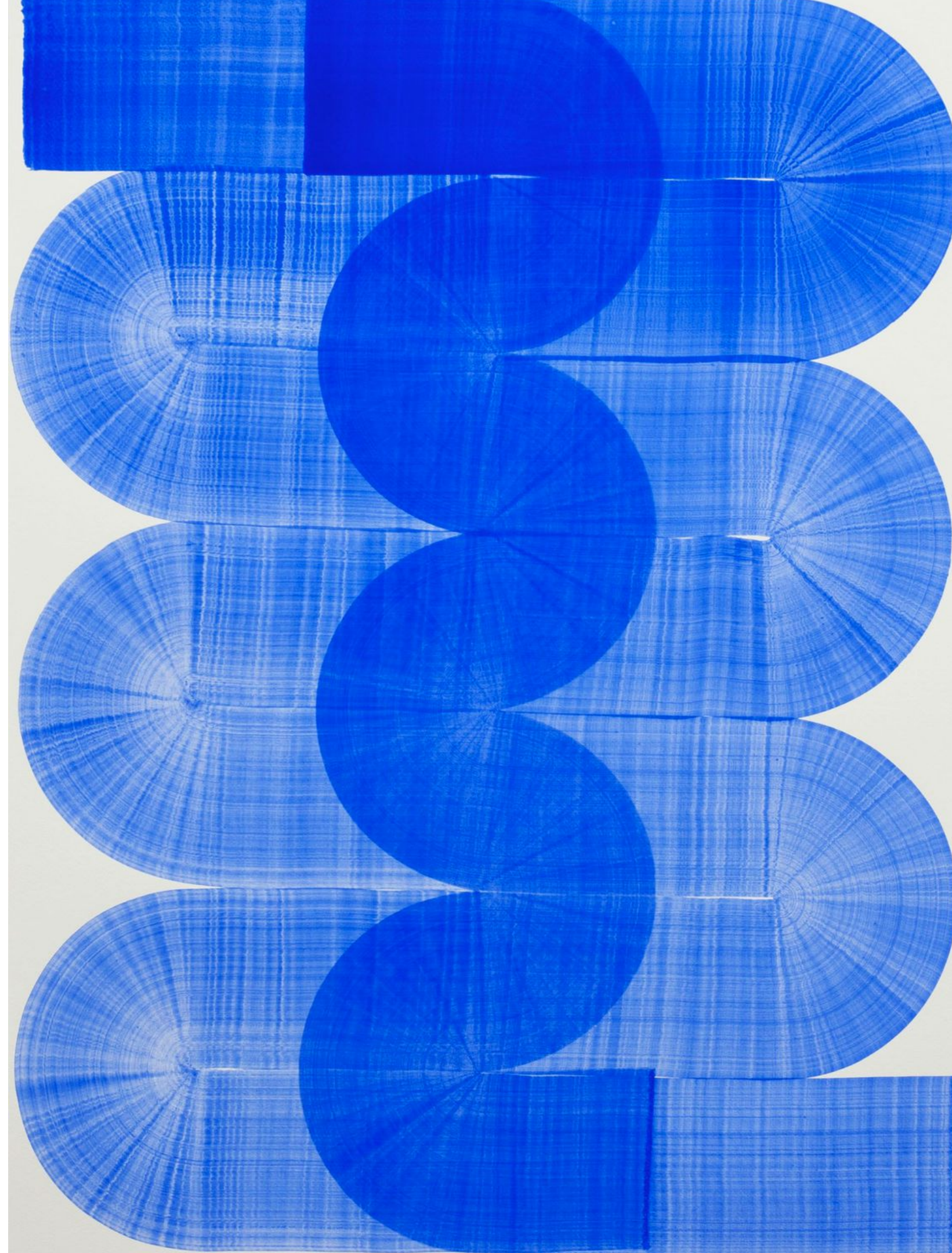
4. Het vertellen van een
verhaal

Het verhaal artistiek vormgeven

ART BASED LEARNING

- Een methode van kunst kijken waarbij je leert van kunst, meer dan over kunst
- Het is een open, niet-dwingende methode waarbij het vrije, associatieve, niet-lineaire denken, het A-denken (= artistiek-creatief denken) centraal staat
- Art Based Learning heeft als primair doel het ontwikkelen van creatief denken
- Art Based Learning brengt bovendien een persoonlijke verbinding met een kunstwerk tot stand door middel van de verbeelding
- Art Based Learning draagt hiermee ook bij aan persoonsvorming
- Art Based Learning is een methodiek die bestaat uit vier stappen, waarbij elke stap essentieel is voor de effectiviteit van de methodiek
- Art Based Learning kan in principe op elke vorm van kunst toegepast worden en op elk instapniveau aangeboden worden

ART BASED LEARNING

Meer Art Based Learning?

Digital Academic Repository - University of Amsterdam

If you believe that digital publication of certain material infringes any of your rights or (privacy) interests, please let the Library know, stating your reasons. In case of a...

<https://dare.uva.nl/search?identifier=968554fc-3dbe-4298-8a26-a027a19e7e6d>

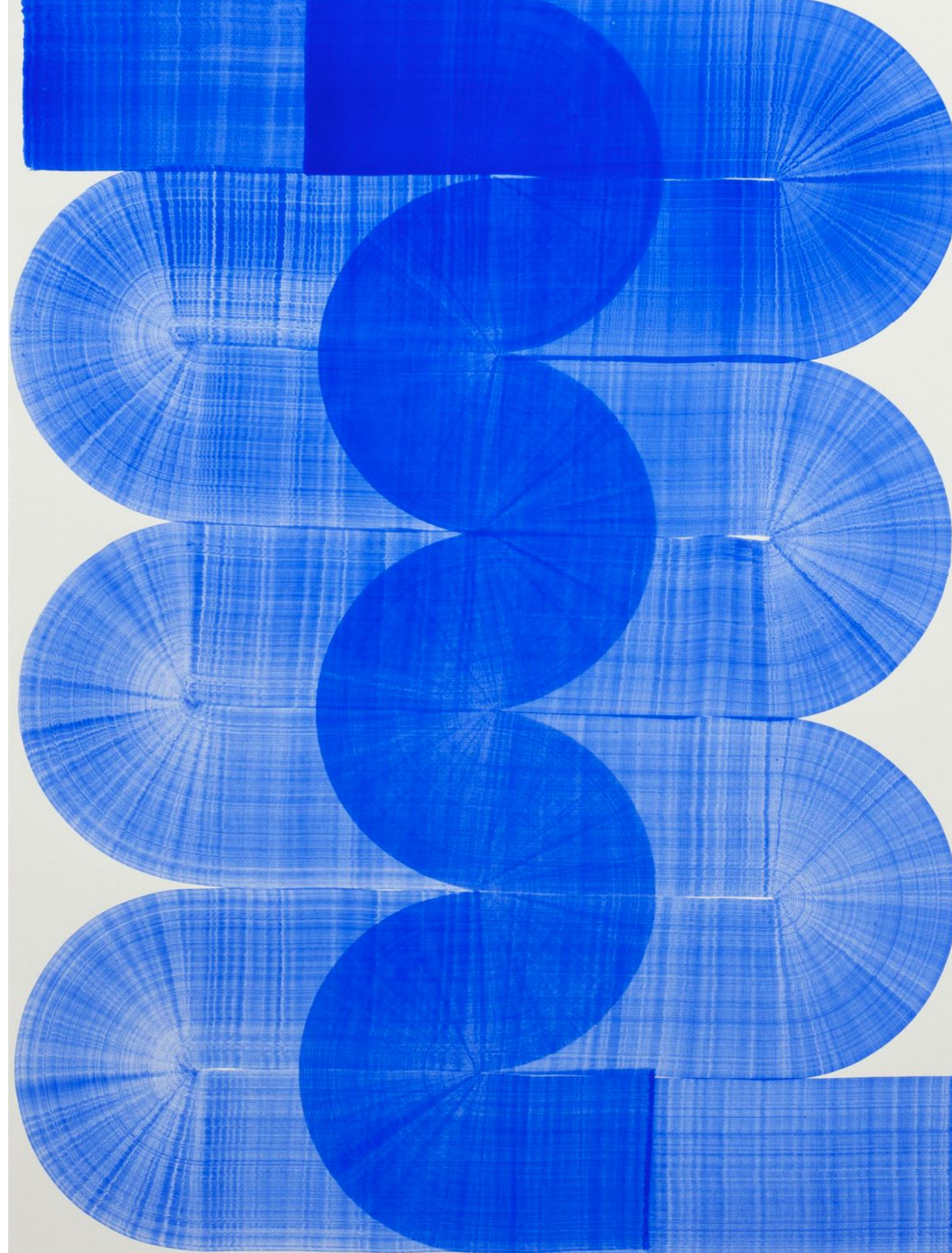
<https://youtube.com/playlist?list=PLDp0FMQdH3ykv3yvU53g3mlwsFiro6dD&feature=shared>

Art Based Learning in Museum De Pont

Hoe kun je je leerlingen, bezoekers of cliënten op een persoonlijke manier kunst laten ervaren? Hoe zorg je ervoor dat ze leren van kunst in plaats van over...

<https://www.kunstlocbrabant.nl/agenda/art-based-learning-in-museum-de-pont-52825>

ART BASED LEARNING

Reflectie

**WELKE OVEREENKOMSTEN EN VERSCHILLEN ZIE EN ERVAAR JE TUSSEN
VISUAL THINKING STRATEGIES,
VISIBLE THINKING EN
ART BASED LEARNING?**

CHECK-OUT

**WAT IS EEN BELANGRIJK
INZICHT VOOR NU?**

**HOE HEB JE DEZE SESSIE
ERVAREN?**

Inspiratiedag 26 oktober 2023:
Kunst als inspiratie voor (cultuur)onderwijs

LEREN VAN OF OVER KUNST?

Visual Thinking Strategies,
Visible Thinking en Art Based
Learning in een notendop

CULT
LAB

